

Марія Качмар

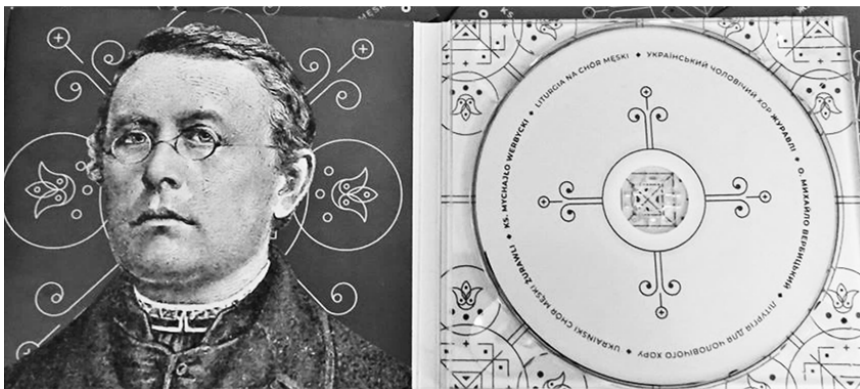
МИХАЙЛО ВЕРБИЦЬКИЙ. ЛІТУРГІЯ ДЛЯ ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ.

До 150-ліття смерті композитора

Рецензія на аудіодиск українського чоловічого хору «Журавлі»:

«о. Михайло Вербицький. Літургія для чоловічого хору».

Видавець: Об'єднання українців у Польщі, 2020.

Постать священника Михайла Вербицького понад півтора століття пробуджує національну свідомість українців як на рідних землях, так і по всьому світу. Композитор «перемиської школи» вкотре об'єднав музичні традиції європейської та української музики. Він є автором літургійних композицій, хорових, солоспівів, симфонічних творів та музики до театральних вистав. Всі вони розкривають надзвичайний музичний талант митця, який творив у скромних умовах, але з великим запалом збирав навколо себе молодь і парафіян. Тож не дивно, що в наш час музика Вербицького гуртує українців на тих землях, де композитор жив і творив, а його композиція *Ще не вмерла Україна* стала Національним гимном, який гуртує українців у всій Україні та за її межами. Літургія Вербицького отримала виконавську інтерпретацію українськими хорами «Київ», «Легенда», «Світич» та іншими, які щонеділі співають у храмах¹.

Виконанню Літургії українським чоловічим хором об'єднаних українців Польщі передувало опрацювання та видання оригінальних її текстів у 2015 р. у Перемишлі, що було приурочене 200-літтю від дня народження Вербицького². Й, очевидно, це

¹ <https://parafia.org.ua/person/verbytskyj-myhajlo/alisten/>. Інші твори «Симфонії», виконання чернівецькою філармонією, Лідертафель о. Михайло Вербицький, Пісні для чоловічих квартетів.

² о. Михайло Вербицький, *Літургія для чоловічого хору*. Зібрали, до друку підготували і передмову написали Володимир Пилипович і Юрій Ясіновський. Видавнича серія: Пам'ятки сакральної музики Перемиської єпархії. Том II. Регентський інститут Перемисько-Варшавської Архиепархії у Перемишлі. Перемишль 2015; о. Михайло Вербицький, *Пісні для чоловічих квартетів*. Вступ та упорядкування Анна Поточна та Ярослав Вуйцік.

видання спонукало хор *Журавлі* до її звукового оформлення. Історія хору розпочалася в 1972 р. під керівництвом Ярослава Полянського, і до сьогодні хор продовжує виконавські традиції під орудою колишнього хориста, а тепер диригента Ярослава Вуйцика, випускника Музичної академії ім. С. Монюшка в Гданську³.

Диск вміщує 14 композицій, серед них 12 номерів з Літургії: Єдинородний Сине, Святий Боже, Іже Херувими, Анафора: Милость мира, Свят, свят, свят, Тебе поєм, задостойник служби Різдва Христового, Ангел вопіяше, причасники Хваліте та Різдваєний, а також дві окремі композиції – Многоліття *Сотвори Господи*, і На погибель (Тост до Руси).

Виконавська інтерпретація вдало репрезентує музичну стилістику доби бідермєра, хор звучить злагоджено, інтонаційно бездоганно, сольо партії вдало виконують Петро Швайковський та Володимир Гадзало (тенори), Тарас Грудовий (баритон), Михайло Зрада (бас). То ж у поєднанні професійних співаків з музичних академій, слухачів Дяко-регентської школи так і в Перемишлі та аматорів під кріпкою рукою диригента Я. Вуйцика створило яскравий мистецький продукт. Варто додати, що окрім клопіткої багатолітньої праці диригента Ярослава Вуйцика, підготовка до диску здійснювалася і за співпраці-консультації з професором Львівської музичної академії Олегом Цигиликом, відомим диригентом, співаком і педагогом.

Слід відзначити витриману стилістику у виконанні творів, яка має на меті передати не схвильований, драматичний, романтичний «рахманіновський» стиль, а власне виховану австро-німецьку манеру «класичного» співу, яка очевидно побутувала з часів «перемишльської школи» і була передана чеськими композиторами Нанке і Серсавієм. Стримана динаміка, плавний перехід від *pp* до *ff*, помірний темп, фразування, світла манера виконання створюють особливий піднесений молитовний настрій. Емоційно виділяються два останні твори: *Сотвори Господи* та *Тост до Русі*. Останній передає манеру галицьких пісень Лідертафель, які часто співали на застіллях. Власне такою емоційністю виділяються виконання Літургії Вербицького хорами в Україні.

Запис композицій диску було здійснено в греко-католицькому храмі Різдва Пресвятої Богородиці в Білому Ярі в листопаді 2018 р. Акустика храму власне потребувала відлуння, яке б ще більше створювало об'ємність у виконанні як сольових партій так і цілого хору. Тим не менше зберігається якість живого звучання та характеру творів, вкладеного композитором у кожен фразу, тембральну барву чоловічих голосів, фактурній майстерності автора, що очевидно заслуговує на високу оцінку, а що важливіше на пошанування пам'яті відомого українського композитора європейського стилю, священника та диригента Михайла Вербицького.

«Перемишльська бібліотека» Перемишльського відділу Об'єднання українців у Польщі. Том XIII. Перемишль 2008.

³ Нагороджені на хорових фестивалях у Мендзиздроях, Гайнівці, Лігніці, Превезі (Грузія), Білостоці, в інших країнах.